

OBSAH

Předmluva	7
1. Práce z psychologického hlediska	9
1. 1. Účast různých vědních oborů při zkoumání pracovních činností	9
1. 2. Nejdůležitější dosavadní způsoby psychologického rozboru pracovních činností	14
1. 3. Příklad rozboru pracovní činnosti z hlediska současné marxistické psychologie	20
1. 4. Zásady marxistické koncepce psychologického rozboru činnosti	25
1. 5. Vzájemné působení mezi člověkem a okolím při práci	29
1. 6. Učení — získávání předpokladů pro správné vykonávání pracovních činností	40
1. 7. Schéma pro vypracování psychologického rozboru a charakteristiky jednotlivých pracovních činností	47
2. Psychologické zvláštnosti různých pracovních činností	63
2. 1. Obecně o rozdílech mezi různými pracovními činnostmi	63
2. 2. Pracovní činnosti na různých stupních vývoje výroby a techniky	67
2. 2. 1. Příklad ruční práce	68
2. 2. 2. Příklad práce v zautomatizovaném provozu	73
2. 2. 3. Srovnání pracovních činností na různých stupních vývoje výroby a techniky	78
2. 3. Základní typy pracovních úkolů a dovedností	83
2. 3. 1. Obecně o základních typech pracovních úkolů a dovedností	83
2. 3. 2. Charakteristiky jednotlivých základních typů pracovních dovedností	88
2. 3. 2. 1. Dovednosti v navrhování pracovních postupů	88
2. 3. 2. 2. Dovednosti ve čtení a kreslení výkresů, schémat a náčrtů	92

2. 3. 2. 3. Dovednosti vykonávaci	96
2. 3. 2. 4. Dovednosti v měření a kontrole	98
2. 3. 2. 5. Dovednosti ve zjišťování závad a jejich příčin a v navrhování opatření ke zjed- nání nápravy	101
2. 3. 2. 6. Dovednosti konstrukční a technickoorga- nizační	103
2. 3. 2. 7. Dovednosti týkající se vztahů mezi lidmi při práci	105
2. 3. 3. Některé závěry o základních typech pracovních do- vedností	109
3. Psychologické otázky pracovního výcviku	113
3. 1. Psychologická hlediska při řešení některých otázek metodik pracovního výcviku	113
3. 2. Podmínky účinného učení při pracovním výcviku	124
3. 2. 1. Přehled podmínek	124
3. 2. 2. Současný stav žáka nebo učně	129
3. 2. 3. Motivy	130
3. 2. 4. Duševní vlastnosti	135
3. 2. 5. Vědomosti, dovednosti a návyky, které si žák (učněň) přináší z předchozí doby	139
3. 2. 6. Metoda učení	140
3. 3. Osvojování pracovních dovedností	141
3. 3. 1. Některé otázky osvojování rozumových pracovních dovedností	141
3. 3. 1. 1. Průběh a podmínky osvojování doved- ností v navrhování pracovních postupů	142
3. 3. 1. 2. Průběh a podmínky osvojování doved- ností ve čtení a kreslení výkresů, sché- mat a náčrtů	147
3. 3. 1. 3. Závěry o osvojování rozumových pra- covních dovedností	155
3. 3. 2. Některé otázky osvojování pracovních senzomotoric- kých dovedností	158